

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 29
Tarih : 24.11.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kolluk kuvvetlerinin hukuk dışı ve orantısız şiddet uygulamasının neden ve sonuçlarının tespiti ve orantısız şiddet sonucu meydana gelen sivil ölümlerin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz. 24.11.2015

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

İnsan hakları açısından kolluğun aşırı güç kullanımı neticesinde meydana gelen yaşam hakkı ihlali yani “**yargısız infaz**”; tümüyle hukuk dışı ve insan halklarına aykırı olarak insan yaşamının yargı kararı olmadan güvenlik güçlerince denetimsiz, hatta keyfi biçimde son verme uygulaması biçiminde tanımını bulur. Türkiye bu kavramla 1990’lı yıllarda, polisin ev baskınları ile yaptığı operasyonlar neticesinde tanışmış ve AIHM önünde birçok kez mahkum olmuştur.

Ancak ne var ki özellikle 25. Dönem Milletvekilliği Genel Seçimlerini müteakip kolluk güçlerinin bireylere uyguladığı orantısız şiddet her an her yerde yaşanabilen ve

arkaik toplum düzenlerinde görülmesi ancak mümkün olan evrensel hukuk normlarına tamamen aykırı bir uygulamaya dönüşmüştür. 24. Yasama Döneminde kanunlaşan İç Güvenlik Paketinin yasalaşmasından evvel PVSK’da yapılan 2007 değişiklikleri ile kolluğa verilen öldürme yetkisi ve bu yetkinin düşünce ve ifade hürriyetini engellediği gerekçesi ile çokça eleştirilmiş ve yasada hak ve özgürlükleri engelleyici hükümlerin değiştirilmesi gerekliliği sıklıkla gündeme getirilmişti. Fakat az evvel de ifade ettiğimiz üzere İç güvenlik Paketi’nin yasalaşmasını müteakip kolluk güçleri; öldürme yetkisini sınırsızca kullanmakta, sadece düşünce ve ifade hürriyetinin kullanılmasının araçları olan toplantı, miting yahut gösterilerde değil, her durumda dilediği kişiyi öldürmeye özgülenen mekanik güçlere dönüşmüş durumdadır.

Polis teşkilatı, her daim devlet içinde sürekli güçlü kılınan ve yetkileri geniş olan bir yapılanma özelliğine sahip bir kurum olagelmıştır. Ancak mevcut hükümet kolluk güçlerini gelinen noktada çok daha ayrı bir yere oturtmuş, sonsuz ve denetimsiz yetkilerle donatmıştır. Bu anlamda İç Güvenlik Paketi ile son hali verilen PVSK, kolluğun hukuk dışı eylemleri için çekilmiş bir perde, kurtarıcı bir güç olmuştur. Çeşitli sivil toplum kuruluşlarının yapmış oldukları araştırma ve raporlar; Türkiye’de yaşam hakkı ihlalleri, kişilerin “dur” ihtarına uymadığı gerekçesiyle öldürülmesinden, gözaltında ve cezaevinde “intiharlara” ya da şüpheli bir şekilde ölümlere kadar çok geniş bir spektrumda gerçekleştiğini vurgulamaktadır. Örneğin bahse konu çalışmalardan elde edilen verilere göre; 2007 yılında PVSK’da yapılan değişikliklerin yapılmasından hemen bir önceki yılda gerçekleşen yargısız infazlar neticesinde 24 kişi polis tarafından öldürülmüşken, yasa değiştikten sonraki bir yılda bu sayı 37 kişiye, 2009 yılında ise 48 kişiye çıkmıştır. 2007 yılı değişiklikleri neticesinde toplam 181 sivil yaşamını yitirirken; 4 Nisan 2015 günü Resmi Gazetede yayımlanan İç Güvenlik Paketinin yasalaşması neticesinde 150 kişi polis ve asker kurşunu ile yaşamını yitirmiş bulunmaktadır. Üstelik sadece 142 kişi 12 Temmuz tarihinden itibaren jandarma ve polisin açtığı ateş neticesinde yaşamını yitirmiş olup içlerinde hamile kadınlar, henüz yeni doğmuş olan bebekler olmak üzere çok sayıda küçük çocuk ve yaşlı insanın olduğu sivil kayıplar ancak savaşlarda söz konusu olur.

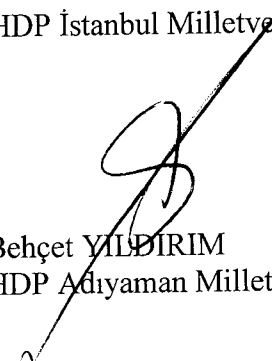
Görüldüğü üzere, yaşam hakkı hem yasalar hem de fiili uygulamalar neticesinde rafa kaldırılmış ve böylece polis “önleme hukuku “ adı altında getirilen düzenlemeler ile demokratik bir sistemde asla kabul edilemeyecek olağanüstü yetkilerle donatılmış;

şiddet meşrulaştırılmıştır. Bu meşrulaşmanın diğer boyutu da, açıkça Kürt sorunu ile ilintilidir. Nitekim yaşanan hak ihlallerine ilişkin tablolara baktığımız vakit, yaşamını yitirenlerin büyük kısmının Kürt olduğunu ve neredeyse sadece Kürt oldukları için yaşam haklarının ellerinden alındığını ve maalesef bu durumun rutin bir uygulamaya dönüştüğünü de görmekteyiz. Üstelik kolluk nezdinde meşrulaşan şiddet ve yaşam hakkı ihalleri, sivil halkın da linç girişimleri ile daha üst bir faza taşınmıştır. Zira galeyana gelmiş halk kitleleri, ülkenin her yerinde Kürt vatandaşları linç etmek, yakmak, yaşam hakkını elinden almak saikiyle hareket etmiş, kolluk güçleri ise bu tür olaylarda yaptırım uygulamayarak yaşanan felaketlere göz yummuştur.

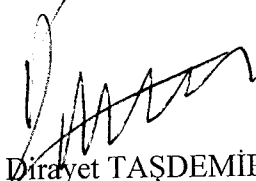
Netice itibariyle evrensel hukuk normları ile bağdaşmayan yasal düzenlemelerin de cevaz verdiği sivil ölümlerin nedenlerinin, oluş biçimlerinin ve bu konuda neler yapılması gerektiğinin tespiti amacıyla mecliste bir araştırma komisyonu kurulmasını gerekli görmekteyiz.

1. Pervin BULDAN
HDP İstanbul Milletvekili

3. Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

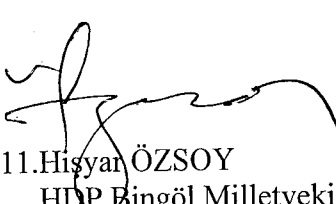
5. Dürayyet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

7. Sırrı Süreyya Önder
HDP Ankara Milletvekili

9. Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

11. Hisyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

13. Merve İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

15. Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

4. Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

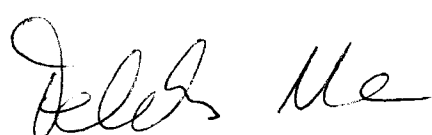
8. Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

10. Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

14. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

16. Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

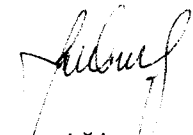
17.İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

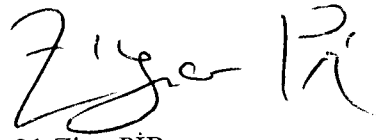
18.Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

19.Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

20.Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

21.Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

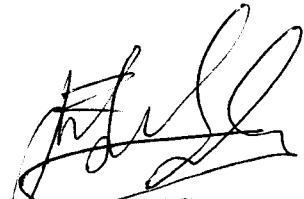
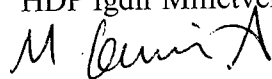

22.Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

23.Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkâri Milletvekili

26.Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

28.Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili